

eos tenere, qui tam arroganter, & superbe in eum conjurassent. Tunc ad Ludovicum Cæsarem nuntii mittuntur, qui dicerent, quid adversus se Germani equites infideles molirentur, ac Cæsarem amicos in Italia periclitari, nisi quamprimum opem miserit. Horum sermone motus Ludovicus, Bertoldum quemdam Comitem, virum strenuum, & in bellis ducem exercitatum cum sexcentis electis equitibus præmittit. Illud etiam subjunxit, majora se facturum, ut Vicecomitem, & partium suarum studiosos defendat, & a vi illæsos servet. Quare forti sint animo, quoniam non defuturus ipse sit. Ægrè hoc fuit Johanni Pontifici. Infensissimum habebat is Ludovicum, qui, se invito, quemvis æmulum devicisset, titulumque Imperii usurpasset. Sed ubi auxilia Vicecomiti à Germanis missa sunt, illum denuo gravius execratur, detestaturque fuit. Interea fame laborabat Pontificius exercitus, morbique difficultate victus tentabatur. Ædem Simplificiani valido præsidio pugnari à Comensi porta consilium capiunt, quam Ædem ingenti præsidio firmaverant; Musculum itaque faciunt, quo ad repentinam oppugnationem admoto pontem inverterent, & reliqua disturbantes munimenta comburerent. Galeatius pro porta stabat. Musculo admoto, qui in eo erant, pontem subvertere parant. Galeatius contra hostem propellere, & injectis incendiis parat. Cum ponte Musculus conflagravit. Adveniunt inter hæc à Germania equites. Ita viso præsidio novo fretus Galeatius, infestis itineribus vias obsidere cœpit, & comæatus complures intercludere, qui ad hostilem exercitum comportabantur. Ita fame, & pestilentia multi confestabantur mortales, & absumebantur, & in his Castonus Legati nepos, qui summam imperii tenebat. Moguntia in Templo Minorum Fratrum pro copia Oppidi, & Patruj auctoritate funeratus. Pertinaces erant in obsidione, hostes, qui conjuraverant ad internectionem potentissimæ Urbis, ut, eam si expugnassent, præda non contenti, eos, qui arma ferre possent, ad unum interficerent; neque impuberi turbæ parcerent, mulieres raperent, quas pro servis in Germaniam abducerent. Sub eos dies dum hæc geruntur Vir interim probatæ vitæ, atque religione venerandus, dum fortè peregrinaretur, tœdio bellorum, & execrationum, obdormivit: opinione aëra conscendit, vidit ibidem Johannem Pontificem in Solio sedentem Pontificali ornato: astabat prope Petrus recens Martyr: cessaret aliquando ab ira capitali, & odio inexplabili in Mediolanum, ajebatque, se pati non posse, eam Urbem, in qua ossa sua quiescerent, nomenque suum tam honorificè, peculiariter, atque piè coleretur, expugnari, & diripi. Pontifex caput jactare, acerbioraque minitari impensius perseverabat; Martyr in commendando Populo, deprecabaturque semel, atque iterum supplex. Perstare in sententia Pontificem, graviora identidem minari. Tunc Martyr ad Galeatium conversus, quem apprehensum tenebat: Ne timeas, inquit, à vobis sto, & hostes insolentes à Populo mihi devoto fugabo. Mira profectò res eventu; nam quæ Pater Religiosus prædixit, sive ingravescente morbo, sive quia videbat Urbem expugnari non posse, atque auxilia subinde à circumstantibus mitti, relictis suburbanis, Moguntiam abiit, neque deinde quidquam, nisi parum prosperè tentavit; namque haud ita multo post Raimundus inopia victus, per no-

A Ædem, relictis suburbanis, Moguntiam retro cessit. Interea dum à focus, & partium studiosis auxilia venerunt, tantumque virium, & animi resumerat Galeatius, ut non acie tantum decertaret, sed interim hostes obsideret; nam confestim propius Moguntiam castra movet, Oppidumque vallo circumdedit. Duos menses processit obsidio: durare obsessi vix poterant. Tunc Beltrandus, qui Placentiæ, ut supra diximus, commorabatur à Principibus Factionis de Urbibus Flaminæ opem reposcit: turpe & periculosum esse, Raimundum, & amicos, atque dedititios diutius circumobsideri, & Galeatium, quem paulo ante in Patriæ mœnibus concluderant, Pontificiæ Factioni insultare; tum munitionibus, & fossa Cardanum ita circumvallari, ut brevè ad deditionem compellerent. Hac monitione, atque precibus haud cunctati Factionis primores auxilia mittunt. Circiter mille pedites advenere, qui cum his conjuncti, qui ad ripas Abduæ constiterant, accedentibus etiam focus, Moguntiam versùs ire pergunt. Galeatius tunc veritus, si Oppido assideret, ne ancipiti hoste circumventus debellaretur, obsidionem solvit, protinusque Mediolanum revertitur. Cædes tamen non parva facta fuit; nam invicem utriusque excursionibus, atque rapina inimicos Populos deprædabantur, Vicos, & Castella diripiebant; siquidem Marcus Castellum, quod Vicummercatum vocant, de viribus Provincia- lium, qui loco præerant, recepit. Porro qui in Moguntiam discedente Galeatio se receperant, Vicum & Turrim Tignosi aggredi (eò opulentiores natu nobiles cum his omnibus, quæ pretiosa habebant, confugerant) infestaque itinera invadebant, & spoliabant, qui frumenta, & comæatus Moguntiam comportabant. Arcem itaque evertere parant: nam Vico, & Arce potiti, graviora incommoda vicini ferrent, atque interdicerent, ne tutò comæatus Moguntiam geri possent. Præerat copiis Passarinus Turrianus, vir sanè non instrenuus, cui tamen parva auctoritas in exercitu erat, illiusque imperio pauci parebant. Hic cum equitibus mille ducentis totidemque peditibus pulchrè instructus Arcem circumfedit. Eam tuebatur Rainorellus Pirovanæus, vir nobilis, qui multitudine hostium perterrefactus, continuò ad Marcum Vicommercatum nuncios mittit, rogans, statim opem mitteret, quando sine novo subsidio ægrè tueri eam possit. Respondit Marcus, auxilium in Montana ferri non posse, quod si in campo congregi oporteret, opem laturum. Ita Passarinus quum nullus opem obsessis ferret, Vicum cum Turri per vim cepit; complures cæsi, & capti, prædaque ingens facta, & cum onusti spoliis Moguntiam versùs reverteretur Passarinus, Marcus cognita cæde, & direptione Vici, & Arcis capti, cum trecentis equitibus delectis Germanis, flumen Lambrum juxta Albiatè transivit. Abest locus à Moguntia quatuor millia passuum. In editioribus locis, & collibus Marcus constitit, descensurus in planum, ubi prælium posceret. Passarinus illico propius adventat; mandat attamen, prædam, & spolia dimitti, ut expeditius dimicare sui possent; Vallem declinat, propterea quòd tutius se contineret in collibus. Cæterum Marcus de Collibus digrediens illi fit obviam. Pugna committitur; ira & indignatio partem utramque stimulabat, Marcum quòd Arcem defendere non valuisset, tantumque prædæ abduceretur; contra verò Passarinus Arce expugnata,